 UNITRA
UNIMOR

Instrukcja obsługi odbiornika telewizyjnego

NEPTUN

GDANSKIE ZAKŁADY ELEKTRONICZNE „UNIMOR”

Gdańsk, ul. Rzeźnicka 54/56

1. INFORMACJE OGÓLNE

Odbiornik telewizyjny jest jednym z najbardziej skomplikowanych i precyzyjnych urządzeń domowych i z tego względu konieczne jest dokładne zapoznanie się z instrukcją jego obsługi. Przestrzeganie wskazówek zawartych w instrukcji jest niezbędnym warunkiem niezakłóconej pracy odbiornika.

Instrukcja obsługi odbiornika telewizyjnego

NEPTUN

Konserwacja oraz naprawy telewizorów programującej SOT-y (Stacja Obsługi Telewizyjnej) powierzone są Zakładowym Radjotechnicznym i Telewizyjnym oraz upoważnionym oddziałom CBS „Samopomoc Chłopska”. Adresy tych placówek, najbliższe miejscu zamieszkania klienta, podaje punkt sprzedaży.

Naprawa odbiornika przez osobę nie upoważnioną powoduje unieważnienie gwarancji.

Odbiornik telewizyjny jest nowoczesnym, 12-kanalowym odbiornikiem superheterodynowym, umożliwiającym odbiór programu na dowolnie wybranym kanale w paśmie I, II lub III wg standardu YRT. Zamontowanie przetwórcy (adaptora YHF) lub zastąpienie konwertera pozwala rozszerzyć zakres odbioru na kanały IV—V paśmie.

Odbiornik jest przystosowany do zasilania z sieci prądu zmiennego 230 V, 50 Hz. Dopuszczalne są wahania napięcia sieci w granicach 198—231 V.

Niewskazane jest prace odbiornika bez sygnału telewizyjnego, gdyż przegrzanie wewnątrz odbiornika, a nawet może spowodować uszkodzenia wynikające z przedziałenia lamp elektronowych.

2. INSTRUKCJA OBSŁUGI

2.1. Uruchomienie i regulacja odbiornika

Odbiornik należy ostawić w przewietrzonym miejscu, wolnym od bezpośredniego nasłonecznienia. Odbiornika nie należy poruszać podczas pracy. Nie należy wkładać ani wyciągać z niego przedmiotów, szczególnie ciężkich.

WYDAWNICTWA PRZEMYSŁU MASZYNOWEGO „WEMA”

Warszawa 1972

Strona 1 z 1

Lp.	Nazwa	Liczba	Jednostka
1	Katowice	1	placówka
2	Kielce	1	placówka
3	Koszalin	1	placówka
4	Kraków	1	placówka
5	Łódź	1	placówka
6	Łódź	1	placówka
7	Łódź	1	placówka
8	Łódź	1	placówka
9	Łódź	1	placówka
10	Łódź	1	placówka
11	Łódź	1	placówka
12	Łódź	1	placówka
13	Łódź	1	placówka
14	Łódź	1	placówka
15	Łódź	1	placówka
16	Łódź	1	placówka
17	Łódź	1	placówka
18	Łódź	1	placówka
19	Łódź	1	placówka
20	Łódź	1	placówka

Wszystkie dane zawarte w tabeli są zgodne z danymi z dnia 1.1.1972 r.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Odbiornik telewizyjny jest jednym z najbardziej skomplikowanych i precyzyjnych urządzeń domowych i z tego względu konieczne jest dokładne zapoznanie się z instrukcją jego obsługi. Przestrzeganie wskazówek zawartych w instrukcji jest zasadniczym warunkiem nienagannej pracy odbiornika.

Odbiornik telewizyjny należy zarejestrować w najbliższym urzędzie pocztowym w terminie siedmiu dni od chwili zakupu.

Na życzenie klienta placówki ZURiT dokonują fachowej instalacji telewizora.

Konserwacje oraz naprawy gwarancyjne przeprowadzają SOT-y (Stacje Obsługi Telewizyjnej) podległe Zakładom Usług Radiotechnicznych i Telewizyjnych oraz upoważnione punkty naprawy podległe CRS „Samopomoc Chłopska”. Adresy tych placówek, najbliższe miejsca zamieszkania klienta, podaje punkt sprzedaży.

Naprawa odbiornika przez osobę nie upoważnioną powoduje unieważnienie gwarancji.

Odbiornik telewizyjny jest nowoczesnym, 12-kanalowym odbiornikiem superheterodynowym, umożliwiającym odbiór programu na dowolnie wybranym kanale w pasmie I, II lub III wg standardu OIRT. Zamontowanie przystawki (adaptora UHF) lub zastosowanie konwertera pozwala rozszerzyć zakres odbioru na kanały IV—V pasma.

Odbiornik jest przystosowany do zasilania z sieci prądu zmiennego 220 V, 50 Hz. Dopuszcza się wahania napięcia sieci w granicach 198÷231 V.

Niewskazana jest praca odbiornika bez sygnału telewizyjnego, gdyż przyspiesza to zużycie odbiornika, a nawet może spowodować uszkodzenia wynikające z przeciążenia lamp elektronowych.

2. INSTRUKCJA OBSŁUGI

2. 1. Uruchomienie i obsługa odbiornika

Odbiornik należy ustawić w miejscu zapewniającym swobodny przepływ powietrza. Odbiornika nie można przykrywać podczas pracy żadnymi tkaninami ani ustawiać na nim przedmiotów mogących przysłonić otwory wentylacyjne. Nie należy ustawiać odbiornika w pobliżu źródeł ciepła (piece, grzejniki) lub w pomieszczeniach wilgotnych.

W miejscu ustawienia światło nie powinno padać na oczy widzów, ani na ekran odbiornika. Oglądanie programu może być męczące lub wręcz szkodliwe dla wzroku, jeżeli w pomieszczeniu jest zbyt jasno lub całkowicie ciemno. Światło, najlepiej lampka nocna, powinno być ustawione tak, aby nie padało na ekran odbiornika ani nie raziło widzów.

Odbiornik telewizyjny — jak każde urządzenie zasilane z sieci energetycznej — stanowi potencjalne niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym, dlatego pozostawiając odbiornik bez dozoru osób dorosłych zaleca się wyłączenie z sieci sznura sieciowego odbiornika. Sznur należy odłączyć każdorazowo, jeżeli zabezpieczenie sieci przekracza 6 A.

Nie należy zezwalać dzieciom na manipulacje organami regulacji i na samodzielną obsługę odbiornika.

Wszystkie wewnętrzne metalowe części odbiornika mogą być pod napięciem sieci (220 V), dlatego przestrzega się użytkowników przed dotykiem tych części przy wtyczce nie wyjętej z gniazdka sieciowego.

Wkładanie przez otwory wentylacyjne jakichkolwiek przedmiotów do wnętrza odbiornika grozi porażeniem i może spowodować zniszczenie odbiornika.

Wszelkie zakłócenia w pracy odbiornika, nie dające się usunąć za pomocą zewnętrznych organów regulacyjnych, powinny być usuwane przez wykwalifikowaną obsługę techniczną.

Manipulowanie wewnątrz odbiornika przez osoby nie posiadające odpowiednich kwalifikacji jest niedopuszczalne ze względu na wysokie napięcie występujące w odbiorniku oraz skomplikowany układ odbiornika telewizyjnego.

2. 2. Zainstalowanie anteny

Przy prawidłowej zewnętrznej instalacji antenowej odbiornik telewizyjny zapewnia odbiór programu telewizyjnego „pierwszego” do około 100 km od nadajnika. Odległość ta może być większa lub mniejsza, co zależy od mocy nadajnika i ukształtowania terenu.

W pobliżu nadajnika odbiór jest możliwy przy zastosowaniu pokojowej anteny telewizyjnej. Zwraca się jednak uwagę na to, że jedynie właściwa zewnętrzna antena zapewnia stabilny obraz o wysokiej jakości, a prawidłowa instalacja anteny ogranicza w znacznym stopniu wpływ zakłóceń zewnętrznych.

Wybór typu anteny oraz zainstalowanie, należy powierzyć kwalifikowanym fachowcom.

2. 3. Gniazdo antenowe

Odbiornik jest wyposażony w podwójne gniazdo antenowe, dając możliwość uzyskania najlepszych warunków odbioru przy różnych odległościach stacji nadawczej od odbiornika.

Antenę podłącza się do gniazda Ψ „odbór daleki” przy dużych odległościach od nadajnika. Jeżeli odbiornik znajduje się blisko od stacji nadawczej i następuje przekontrastowanie obrazu (ciemne partie obrazu całkowicie czarne, pogorszona synchronizacja i słychać silny warkot), należy włożyć wtyczkę antenową do gniazda „odbior bliski”, a do gniazda „odbior daleki” włożyć dołączoną do odbiornika wtyczkę z opornikiem. Gniazda „odbior daleki” i „odbior bliski” przewidziane są do przewodu antenowego o rezystancji $240 \div 300 \Omega$.

2. 4. Kolejność czynności przy włączaniu odbiornika

1. Ustawić przełącznik kanałów w położenie odpowiadające odbieranej stacji.
2. Włączyć zasilanie odbiornika klawiszem „sieć”.
3. Po pojawieniu się obrazu na ekranie kineskopu ustawić kontrast.
4. Gałką dostrojenia dostroić odbiornik do odbieranej stacji.
5. Ustawić siłę głosu i barwę dźwięku tak, aby uzyskać subiektywnie najprzyjemniejszy odbiór dźwięku.

U w a g a. Wskazane jest włączenie odbiornika co najmniej na 5 minut przed rozpoczęciem programu i nieregulowanie w tym czasie.

2. 5. Działanie organów regulacji

Rozmieszczenie organów regulacji pokazano na rysunkach znajdujących się na wkładce.

2. 5. 1. Wylłącznik sieci

Włączanie i wyłączanie odbiornika powinno się odbywać tylko przez naciśnięcie czerwonego klawisza „sieć”.

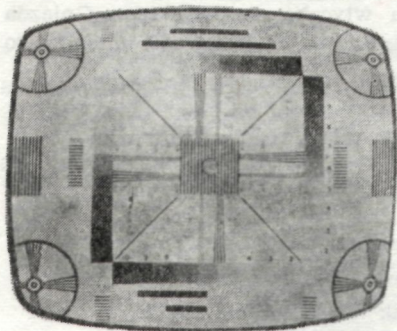
2. 5. 2. Przełącznik kanałów

Przełącznik kanałów ma 12 pozycji, których kolejność opisana jest na gałce przełącznika. Żądany kanał telewizyjny wybiera się przekręcając gałkę przełącznika kanałów w prawo tak, aby odpowiedni dla stacji numer na gałce znalazł się naprzeciw wskaźnika kanałów.

Każdej pozycji przełącznika kanałów odpowiada kolejny kanał telewizyjnej stacji nadawczej nadającej program w pasmie I—III. Większość stacji nadawczych ma oprócz kanałów głównych jeden lub kilka kanałów retransmisyjnych, na których stacje główne nadają te same programy, co na kanałach głównych. Stacje retransmisyjne małej mocy (tzw. przemieniki) są instalowane na obszarze i w zasięgu stacji głównych tam, gdzie ukształtowanie terenu nie pozwala na bezpośredni odbiór z anteny nadawczej.

W zamieszczonych za tekstem instrukcji tabelach przedstawiono telewizyjne stacje nadawcze oraz należące do nich retransmisyjne stacje małej mocy.

2. 5. 3. Dostrojenie

Rys. 1 — Obraz prawidłowy.

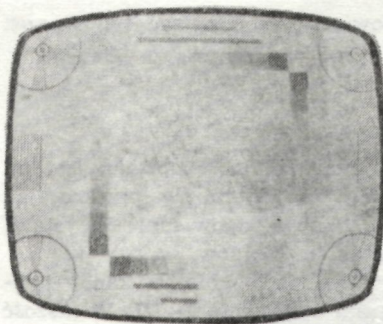
Po ustawieniu przełącznika kanałów w odpowiedniej pozycji, gałką dostrojenia dostraja się odbiornik dokładnie do odbioru wizji i fonii. Prawidłowe ustawienie organów regulacji tak, aby odbierany obraz był ostry, kontrastowy i czysty, a dźwięk bez zniekształceń, należy przeprowadzić w czasie emitowania przez stację nadawczą obrazu kontrolnego (rys. 1).

Po ustawieniu kontrastu może zajść konieczność skorygowania dostrojenia. Przy odbiorze programu telewizyjnego ustawienia organów regulacji należy dokonać zgodnie z powyższym opisem, oceniając subiektywnie jakość obrazu i dźwięku.

2. 5. 4. Regulacja siły głosu

Obrót gałki „siła głosu” w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara powoduje zwiększenie natężenia dźwięku.

2. 5. 5. Jaskrawość

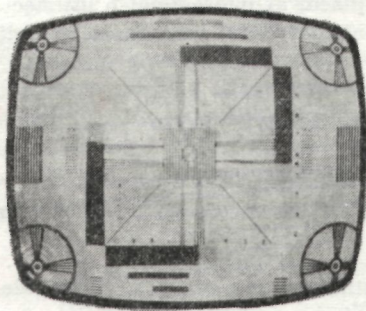

Rys. 2 — Obraz zbyt jaskrawy.

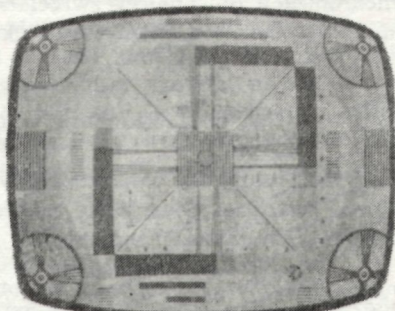
Obrót gałki jaskrawości w prawo powoduje wzrost jaskrawości obrazu. Oglądanie obrazu przy zbyt dużej jaskrawości jest męczące dla wzroku, a także powoduje wcześniejsze zużycie lampy kineskopowej. W przypadku gdy obraz jest zbyt jaskrawy (rys. 2), należy gałkę jaskrawości przekręcić w lewo, do uzyskania prawidłowego obrazu.

2. 5. 6. Kontrast

Obrót gałki kontrastu w prawo powoduje zwiększenie kontrastowości obrazu, obrót w lewo — zmniejszenie kontrastowości (rys. 3 i rys. 4).

Rys. 3 — Obraz przekontrastowany.

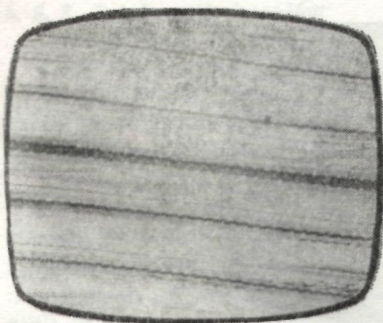
Rys. 4 — Obraz za mało kontrastowy.

Gałkę należy ustawić tak, aby czarne elementy obrazu w stosunku do elementów białych nie były zbyt uwydatnione oraz aby obraz zawierał odcienie pośrednie między bielą a czernią.

W czasie transmisji, np. z teatru lub z pleneru, nie można nieraz uzyskać dobrego kontrastu na skutek złego oświetlenia sceny. Podobnie nie jest możliwe uzyskanie właściwego kontrastu przy odbiorze ciemnych partii z telekina. Właściwe, przyjemne dla oka ustawienie kontrastu można uzyskać przy odbiorze sygnału kontrolnego lub przy nadawaniu programów ze studia.

Gdy kontrastowość odbieranego obrazu jest za duża lub za mała, mogą wystąpić zakłócenia w synchronizacji. Jeżeli sygnał z anteny jest za silny, to obraz może być przekontrastowany, a regulacja gałką kontrastu nie doprowadzi do uzyskania prawidłowego obrazu. Należy wtedy wtyczkę antenową przełożyć do gniazdka „odbiór bliski”, do gniazdka „odbiór daleki” włożyć wtyczkę z opornikiem, a gałkami kontrastu oraz jaskrawości ustawić właściwy obraz.

2.5.7. Synchronizacja pozioma

Rys. 5 — Zle ustawiona synchronizacja pozioma.

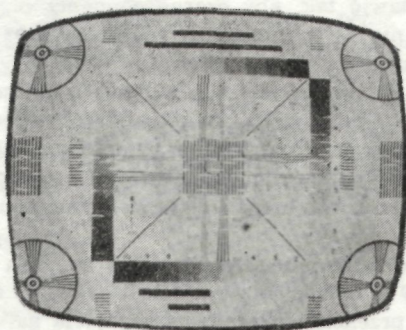
Odbiornik ma automatyczny układ synchronizacji poziomej, zapewniający poprawną synchronizację linii w całym okresie eksploatacji odbiornika. W przypadku zerwania synchronizacji poziomej (co objawia się w postaci skośnych paszków) (rys. 5), należy uzyskać synchronizację przez szybki obrót i powrót w poprzednie położenie gałki dostrojenia odbiornika lub przełączenie przełącznika kanałów na inny kanał i powrót na kanał właściwy. W przypadku częstych zaników

synchronizacji linii, należy zwrócić się do placówki naprawczej o usunięcie usterki i właściwe wyregulowanie układu automatycznej synchronizacji linii.

2. 6. Zakłócenia w odbiorze telewizyjnym

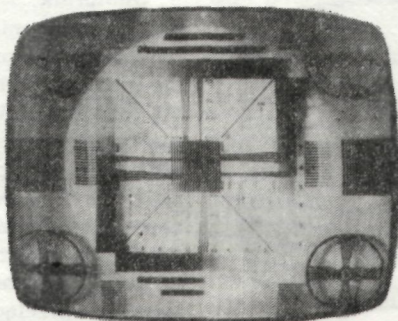
Często poziom zakłóceń odbieranych przez antenę wraz z użytecznym sygnałem powoduje pogorszenie jakości odbioru lub wręcz go uniemożliwia. Źródłem tych zakłóceń mogą być:

- a) nie zabezpieczone systemy zapłonowe silników spalinowych, silniki elektryczne itp. (rys. 6),

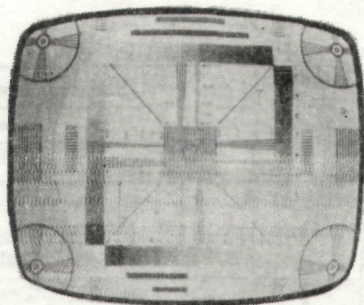
Rys. 6 — Wpływ zakłóceń przemysłowych na odbiór telewizyjny.

- b) wielokrotne odbicie sygnału użytecznego od sąsiednich budynków, konstrukcji stalowych, gór itp. lub niewłaściwa instalacja antenowa (rys. 7),

Rys. 7 — Odbicia sygnału telewizyjnego.

- c) zakłócenia wywołane przez silny sąsiedni nadajnik UHF, aparaty rentgenowskie, diatermie mikrofalowe itp. (rys. 8).

Rys. 8 — Wpływ zakłóceń częstotliwości radiowej na odbiór telewizyjny.

Niejednokrotnie jest wręcz niemożliwe całkowite wyeliminowanie tych zakłóceń z odbioru. Właściwa antena oraz poprawna jej instalacja jest w tym przypadku najważniejszym czynnikiem ograniczającym poziom zakłóceń.

Stacje nadawcze programu I

Tabela 1

Lp.	Miejscowość	Kanał stacji głównej	Kanał stacji retransmisyjnej	
			kanal	miejscowość
1	2	3	4	5
1	Białystok	8	9 11 12	Lubawa Mrągowo Nowe Miasto
2	Bydgoszcz	1	—	—
3	Gdańsk	10	3	Gdańsk, Gdynia
4	Giżycko	9	—	—
5	Katowice	8	3	Wisła
6	Kielce	3	—	—
7	Koszalin	8	—	—
8	Kraków	10	2 10 6 1 7 3 12	Krynica-Jaworzyn Krynica-Góra Parkowa Nowy Sącz Piwniczna Przemyśl, Rabka, Rzepedź Szczawnica Zakopane, Żywiec
9	Lublin	9	—	—
10	Łódź	7	11	Tomaszów Mazowiecki
11	Olsztyn	6	—	—
12	Opole	10	—	—
13	Poznań	9	11 2 5 7	Czarnków, Turek Kalisz Konin Piła
14	Rzeszów	12	—	—
15	Szczecin	12	10 3	Międzyzdroje Słupsk
16	Warszawa	2	3 11	Płock Radom

1	2	3	4	5
17	Wrocław	12	10 3 1 8 7	Duszniki, Jeżów Sudecki Działoszyn, Kamienna Góra, Kudowa-Kulin Głuszyce Kłodzko Kudowa-Góra Parkowa, Nowa Ruda, Wojcieszów
			9	Kowary, Lubań Śląski, Świeradów, Wałbrzych
			6	Leśna
18	Zgorzelec	11	—	—
19	Zielona Góra	3	—	—

Stacje nadawcze programu II — istniejące i planowane

Tabela 2

Lp.	Miejscowość	Kanał	Rodzaj polaryzacji
1	Białystok	4	pionowa
2	Bydgoszcz	12	pionowa
3	Gdańsk	3	pionowa
4	Katowice	6	pionowa
5	Kielce	5	pionowa
6	Koszalin	11	pionowa
7	Kraków	2	pionowa
8	Lublin	4	pionowa
9	Łódź	10	pionowa
10	Olsztyn	6	pionowa
11	Opole	10	pionowa
12	Poznań	11	pionowa
13	Rzeszów	7	pionowa
14	Szczecin	7	pionowa
15	Warszawa	11	pionowa
16	Wrocław	2	pionowa
17	Zielona Góra	10	pionowa

U w a g a: maksymalny zasięg stacji programu II nie przekracza 30 km, a nie-jednokrotnie jest mniejszy.

site: www.unimor.pigwa.net

scan: stryker2(at)o2.pl